

**REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W WARSZAWIE**

WSTR.6401.40.2022.AJ.4

Radom, dnia 31 sierpnia 2022 r.

DECYZJA

Na podstawie art. 56 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 916) – zwanej dalej „uop” oraz art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 735, z późn. zm.) – zwanej dalej „Kpa”,

po rozpatrzeniu

wniosku Gminy Szydłowiec ul. Rynek Wielki 1, 26-500 Szydłowiec reprezentowanej przez Panią Anetę Furmańską Zastępcę Burmistrza Szydłowca, z dnia 4 lipca 2022 r. (data doręczenia do tut. organu – 06 lipca 2022 r.), uzupełnionego w dniu 19 lipca 2022 r., w sprawie wydania zezwolenia na niszczenie siedlisk będących obszarem rozrodu, wychowu młodych, odpoczynku, umyślnego niszczenia, usuwania, uszkodzania gniazd, umyślnego uniemożliwienia dostępu do schronień oraz umyślnego niepokojenia w miejscach noclegu, w okresie lęgowym w miejscach rozrodu lub wychowu młodych gatunków ptaków: jerzyk *Apus apus*, oknówka *Delichon urbicum*, kopciuszek *Phoenicurus ochruros*, na działce o nr ewid. 5718/29 ul. Staszica 3a w Szydłowcu, gmina Szydłowiec,

orzekam

1. Zezwolić Gminie Szydłowiec, Rynek Wielki 1, 26-500 Szydłowiec, na wykonanie następujących czynności:
 - 1) niszczenie trzech siedlisk jerzyka *Apus Apus*, dwóch siedlisk oknówki *Delichon urbicum* i jednego siedliska kopciuszka *Phoenicurus ochruros*, będących ich obszarem rozrodu, wychowu młodych i odpoczynku poprzez zabezpieczenie szczelin kratkami metalowymi;
 - 2) niszczenie, usuwanie oraz uszkodzanie trzech gniazd jerzyka *Apus Apus*, dwóch gniazd oknówki *Delichon urbicum* i jednego gniazda kopciuszka *Phoenicurus ochruros* w wyniku prac termomodernizacyjnych;
 - 3) umyślne uniemożliwienie dostępu do schronień trzech par jerzyka *Apus Apus*, dwóch par oknówki *Delichon urbicum* i jednej pary kopciuszka *Phoenicurus ochruros* poprzez zabezpieczenie szczelin kratkami metalowymi;
 - 4) umyślne niepokojenie w miejscach noclegu, w okresie lęgowym w miejscach rozrodu lub wychowu młodych trzech par jerzyka *Apus Apus*, dwóch par oknówki *Delichon urbicum* i jednej pary kopciuszka *Phoenicurus ochruros* w wyniku prac budowlanych;

w celu wykonania prac termomodernizacyjnych budynku przedszkola zlokalizowanego na działce o nr ewid. 5718/29 ul. Staszica 3a w Szydłowcu, gmina Szydłowiec.

2. Ustalić następujące warunki realizacji zezwolenia:

- 1) czynności będą wykonywane pod nadzorem przyrodniczym specjalisty posiadającego wiedzę z zakresu ornitologii;

- 2) w momencie wykonywania wnioskowanych czynności, o których mowa w ust. 1 pkt 1 – 3, gniazda będą niezasiedlone, a brak zasiedlenia gniazd będzie potwierdzony przez nadzór przyrodniczy;
- 3) w momencie wykonywania czynności, o których mowa w ust. 1 pkt 4, w przypadku stwierdzenia, że gniazdo lub gniazda są zasiedlone, prace remontowe należy oddalić na bezpieczną odległość, niepowodującą zagrożenia porzucenia lęgu oraz ograniczyć hałas; prace w obrębie gniazd można kontynuować dopiero po opuszczeniu gniazd przez młode i dorosłe osobniki;
- 4) z uwagi na możliwość wykorzystywania budynku jako miejsce nocowania przez jerzyki, oknówki i kopciuszki, prace remontowe należy prowadzić podczas dnia oraz w możliwie jak najkrótszym czasie;
- 5) niezwłocznie, tj. najpóźniej **do dnia 15 stycznia 2024 r.**, Wnioskodawca zamontuje, w ramach kompensacji przyrodniczej, na budynku przy ul. Staszica 3a w Szydłowcu, 10 skrzynek lęgowych typu J, 10 gniazd z trocinobetonu dla oknówki oraz 5 półotwartych budek dla kopciuszka;
- 6) miejsca zawieszenia skrzynek lęgowych, gniazd z trocinobetonu i budek, o których mowa w pkt 5, sposób ich montażu oraz parametry techniczne należy uzgodnić ze specjalistą posiadającym wiedzę z zakresu ornitologii; skrzynki lęgowe, gniazda z trocinobetonu oraz budki należy utrzymywać w dobrym stanie technicznym i w miarę potrzeb dokonywać ich naprawy lub wymiany na nowe.

3. Ustalić następujące terminy realizacji zezwolenia:

- 1) w zakresie niszczenia siedlisk, będących obszarem rozrodu, wychowu młodych, odpoczynku oraz niszczenia, usuwania, uszkodzania gniazd, a także umyślnego uniemożliwiania dostępu do schronień **do dnia 31 grudnia 2023 r.**
- 2) w zakresie umyślnego niepokojenia w miejscach noclegu, w okresie lęgowym w miejscach rozrodu lub wychowu młodych – **do dnia 31 grudnia 2023 r.**

4. Zobowiązać Wnioskodawcę do złożenia, **do dnia 1 lutego 2024 r.**, sprawozdania z zakresu wykorzystania zezwolenia, w tym sprawozdania z nadzoru przyrodniczego oraz dokumentacji fotograficznej potwierdzającej zawieszenie skrzynek lęgowych, gniazd z trocinobetonu i budek, wraz ze szkicem sytuacyjnym przedstawiającym zawieszenie ich względem budynku.

UZASADNIENIE

Gmina Szydłowiec reprezentowana przez Panią Anetę Furmańską Zastępcę Burmistrza Szydłowca, ul. Rynek Wielki 1, 26-500 Szydłowiec wystąpiła z wnioskiem z dnia 4 lipca 2022 r. znak: FSiSR.0421.1.2022.IK (data doręczenia do tut. organu – 6 lipca 2022 r.), do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie, w sprawie wydania zezwolenia na niszczenie siedlisk będących ich obszarem rozrodu, wychowu młodych, odpoczynku, umyślnego niszczenia, usuwania, uszkodzania gniazd, umyślnego uniemożliwienia dostępu do schronień oraz umyślnego niepokojenia w miejscach noclegu, w okresie lęgowym w miejscach rozrodu lub wychowu młodych gatunków ptaków: jerzyk *Apus apus*, oknówka *Delichon urbicum*, kopciuszek *Phoenicurus ochruros*, na działce o nr ewid. 5718/29 ul. Staszica 3a w Szydłowcu, gmina Szydłowiec w związku z planowaną termomodernizacją budynku przedszkola, zlokalizowanego przy ul. Staszica 3a w Szydłowcu. Uzupełnienie przedmiotowego wniosku wpłynęło w dniu 19 lipca 2022 r. przy piśmie z dnia 19 lipca 2022 r., znak: FSiSR.0421.1.2022.IK doręczonym za pośrednictwem platformy e-PUAP).

W toku postępowania w niniejszej sprawie, zgodnie z art. 10 § 1 kpa Regionalny Dyrektor zapewnił stronom czynny udział w każdym stadium postępowania, a przed wydaniem decyzji umożliwił wypowiedzenie się, co do zebranych materiałów i dowodów oraz zgłoszonych żądań.

W trakcie rozpatrywania sprawy ustalono, co następuje.

Na podstawie § 1 pkt 1 lit a, w związku z § 2 i załącznikiem nr 1 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. poz. 2183, z późn. zm.),

jerzyk (*Apus apus*) został wymieniony pod poz. 108 i oznaczony symbolem (2), oknówka (*Delichon urbicum*) została wymieniona pod poz. 412 i oznaczony symbolem (2), a kopciuszek *Phoenicurus ochruros* wymieniony został pod poz. 455 i oznaczony symbolem (2). Gatunki ptaków o których mowa powyżej są objęte ścisłą ochroną gatunkową.

Zgodnie z art. 52 ust. 1 pkt 7, 8, 9 i 13 uoop oraz z § 6 ust. 1 pkt 7,8, 9 oraz ust. 3 ww. rozporządzenia zakazuje się niszczenia siedlisk będących ich obszarem rozrodu, wychowu młodych, odpoczynku, umyślnego niszczenia, usuwania, uszkodzania gniazd, umyślnego uniemożliwienia dostępu do schronień oraz umyślnego niepokojenia w miejscach noclegu, w okresie lęgowym w miejscach rozrodu lub wychowu młodych ptaków objętych ochroną gatunkową.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie na podstawie art. 56 ust. 2 pkt 2 oraz art. 56 ust. 4 pkt 1-7 uoop, w związku z art. 52 ust. 1 pkt 7, 8, 9 i 13 uoop, może zezwolić na obszarze swojego działania – na terenie województwa mazowieckiego – na odstąpienie od zakazu niszczenia siedlisk będących ich obszarem rozrodu, wychowu młodych, odpoczynku, umyślnego niszczenia, usuwania, uszkodzania gniazd, umyślnego uniemożliwienia dostępu do schronień oraz umyślnego niepokojenia w miejscach noclegu, w okresie lęgowym w miejscach rozrodu lub wychowu młodych ptaków gatunków objętych ścisłą ochroną. Zezwolenie może być wydane w przypadku braku rozwiązań alternatywnych, jeżeli czynności te nie są szkodliwe dla zachowania we właściwym stanie ochrony dziko występujących populacji chronionych gatunków zwierząt oraz w przypadku zaistnienia jednej z przesłanek wskazanych w art. 56 ust. 4 pkt 1-7 uoop. Zezwolenie na umyślnie niepokojenie w miejscach noclegu, w okresie lęgowym w miejscach rozrodu lub wychowu młodych (art. 52 ust. 1 pkt 13 uoop) – w przypadku ptaków – może być wydane na podstawie art. 56 ust. 4c uoop, w przypadku braku rozwiązań alternatywnych, jeżeli czynności te nie są szkodliwe dla zachowania we właściwym stanie ochrony dziko występujących populacji chronionych gatunków zwierząt.

Przenosząc opisane powyżej uregulowania prawne na grunt rozpatrywanej sprawy, należy stwierdzić, co następuje. W czasie postępowania prowadzonego w niniejszej sprawie wykazano istnienie przesłanek uzasadniających wydanie zezwolenia.

Z przedmiotowego wniosku wynika, że w budynku stwierdzono siedliska trzech par jerzyka *Apus Apus*, dwóch par oknówki *Delichon urbicum* i jednej pary kopciuszka *Phoenicurus ochruros*. Ze względu na technologię prac związanych z termoizolacją, konieczne jest zniszczenie siedlisk tych gatunków.

Pierwszą generalną przesłanką umożliwiającą wydanie zezwolenia, jest brak rozwiązań alternatywnych w stosunku do wnioskowanych czynności. Cel wykonania przedmiotowych czynności – konieczność przeprowadzenia termomodernizacji budynku przedszkola polegającej na termomodernizacji przedszkola i modernizacji instalacji ciepłowniczej w budynku użyteczności publicznej zlokalizowanym przy ulicy Staszica 3a w Szydłowcu – sprawia, że w przedmiotowej kwestii nie zachodzą rozwiązania alternatywne pozwalające przeprowadzić prace w taki sposób, aby nie doszło do naruszenia zakazów obowiązujących w stosunku do gatunków chronionych.

Rozważając drugą generalną przesłankę do wydania zezwolenia, określoną w art. 56 ust. 4 pkt 6 uoop, w zakresie wpływu wnioskowanych czynności na zachowanie we właściwym stanie ochrony dziko występujących populacji gatunków chronionych, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie oparł się o następujące publikacje: Wilk T., Chodkiewicz T., Sikora A., Chylarecki P., Kuczyński L. 2020. Czerwona lista ptaków Polski. OTOP, Marki; Chylarecki P., Chodkiewicz T., Neubauer G., Sikora A., Meissner W., Woźniak B., Wylegała P., Ławicki Ł., Marchowski D., Betleja J., Bzoma S., Cenian Z., Górski A., Korniluk M., Moczarska J., Ochocińska D., Rubacha S., Wieloch M., Zielińska M., Zieliński P., Kuczyński L. 2018: Trendy liczebności ptaków w Polsce. GIOŚ, Warszawa; Kuczyński L., Chylarecki P. 2012: Atlas pospolitych ptaków lęgowych Polski. Rozmieszczenie, wybiórczość siedliskowa, trendy. GIOŚ, Warszawa

Zgodnie z wyżej przytoczonymi publikacjami jerzyk jest średnio liczny gatunkiem w Polsce. Populacja szacowana jest na 220 tys. dorosłych osobników. Przeciętne zagęszczenie tego gatunku w przeliczeniu na obszar całego kraju wynosi 0,32 pary/km² (0,21–0,48), ale w miastach dochodzi

do kilkunastu, a nawet kilkudziesięciu par/km². Trend rocznego wskaźnika liczebności określany jest jako „umiarkowany wzrost”, natomiast wskaźnika rozpowszechnienia jako „stabilny”.

Oknówka jest gatunkiem liczny, występującym w całym kraju. Liczebność populacji krajowej oceniono na 1 mln dorosłych osobników. Przeciętne zagęszczenie w przeliczeniu na obszar całego kraju wynosi 1,57 pary/km² (1,35–1,82). Oknówka, jako gatunek synantropijny związana jest z osiedlami ludzkimi, w szczególności z miastami. Gniazduje głównie na zewnątrz budynków i innych konstrukcji. Trend rocznego wskaźnika liczebności i rozpowszechnienia tego gatunku określany jest jako „stabilny”

Kopciuszek jest w Polsce gatunkiem liczny. Krajowa populacja została oszacowana na 1,1 - 1,4 mln par lęgowych (Oceny 2015) Poza górami występuje niemal wyłącznie na terenach zabudowanych, zarówno w dużych i małych miastach jak i w osadach wiejskich. Często zasiedla place budowy, składowiska, tereny fabryczne, porzucone budynki kościoły. Spotykany też jest w kamieniołomach i składach drewna.

Biorąc więc pod uwagę powyższe dane o rozpowszechnieniu i wielkości krajowej populacji oraz trendy liczebności jerzyka, oknówki i kopciuszka, należy stwierdzić, że wydanie zezwolenia nie wpłynie szkodliwie na zachowanie we właściwym stanie ochrony dziko występującej populacji tych gatunków, **przy zachowaniu warunków określonych w sentencji decyzji**. W tym zakresie, na uwagę zasługuje treść ust. 2 pkt 5 i 6 sentencji decyzji, wskazująca na konieczność dokonania działań kompensacyjnych.

Wydanie zezwolenia leży w interesie zdrowia i bezpieczeństwa powszechnego, co stanowi przesłankę określoną w art. 56 ust. 4 pkt 3 uoop. Konieczność uzupełnienia ubytków i przeprowadzenia prac termomodernizacyjnych polegających na wymianie istniejącego ocieplenia na nowe w budynku przedszkola, ma na celu zapewnienie właściwych warunków bezpieczeństwa użytkowników budynku poprzez zapobieganie powstawaniu wilgoci i pleśni, a także poprzez zapewnienie szczelności budynku. W wyniku remontu nastąpi poprawa właściwości termoizolacyjnych budynku oraz zahamowanie dalszej degradacji infrastruktury, co bezpośrednio przyczyni się do mniejszego zużycia energii potrzebnej do ogrzania budynku, a co za tym idzie do zmniejszenia emisji CO₂ do atmosfery. Prace remontowe zabezpieczą budynek oraz mienie przed ewentualnymi szkodami materialnymi wyrządzonymi przez warunki środowiskowe. Wykonanie ww. prac zapewni bezpieczeństwo i poprawi estetykę budynku. Uzupełnienie pojedynczych ubytków w elewacji zapobiegnie odpadaniu fragmentów starego tynku, które mogą zagrażać użytkownikom w obrębie budynku, co zapewni również bezpieczeństwo ludzi i mienia.

Na podstawie art. 56 ust. 7 pkt 9 uoop, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie, mając na uwadze potrzebę ochrony populacji chronionych gatunków oraz biologię jerzyka, oknówki i kopciuszka, określił w ust. 2 sentencji decyzji, warunki realizacji niniejszego zezwolenia. Ze względu na planowany termin realizacji wnioskowanych czynności, możliwe jest niszczenie siedlisk, będących obszarem rozrodu, wychowu młodych i odpoczynku, niszczenie gniazd oraz umyślne płoszenie lub niepokojenie w miejscach noclegu, w okresie lęgowym w miejscach rozrodu lub wychowu młodych ww. gatunków bez zagrożenia dla lęgów, pod warunkiem, że w momencie wykonywania tych działań przedmiotowe gniazda będą niezasiedlone. Okres lęgowy jerzyka, co prawda odbywa się w czerwcu (Władysław Aulak, Patryk Rowiński 2010: Tabele biologiczne kręgowców, Wydawnictwo SGGW), jednakże w Polsce jerzyki przebywają od początku maja do połowy sierpnia i w tym czasie korzystają ze swoich schronień w budynkach czy skrzynkach lęgowych. Okres lęgowy oknówki rozpoczyna się na początku maja i trwa do końca sierpnia, jednakże w Polsce oknówki przebywają od początku kwietnia do końca października.

Natomiast okres lęgowy kopciuszka trwa od kwietnia do czerwca (W. Aulak, P. Rowiński, 2010. Tabele biologiczne kręgowców. Wydawnictwo SGGW). Jednakże w zależności od warunków środowiskowych, okresy lęgowe tych gatunków mogą ulec zmianie. W mieście, gdzie temperatury są zawsze wyższe i większa jest dostępność bazy pokarmowej, może to spowodować przyspieszenie lub powtórzenie lęgu.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie zobowiązał Wnioskodawcę do prowadzenia prac remontowych pod nadzorem przyrodniczym. W momencie wykonywania wnioskowanych czynności, o których mowa w ust. 1 pkt 1 – 3 sentencji decyzji, gniazda będą niezasiedlone, a brak

zasiedlenia gniazd będzie potwierdzony przez nadzór przyrodniczy. Natomiast w momencie wykonywania czynności, o których mowa w ust. 1 pkt 4 sentencji decyzji, w przypadku stwierdzenia, że gniazdo lub gniazda są zasiedlone, prace remontowe należy oddalić na bezpieczną odległość, niepowodującą zagrożenia porzucenia lęgu oraz ograniczyć hałas. Prace w obrębie gniazd można kontynuować dopiero po opuszczeniu gniazd przez młode i dorosłe osobniki. Z uwagi na możliwość wykorzystywania budynku jako miejsce nocowania przez jerzyki, oknówki i kopciuszka, prace remontowe należy prowadzić podczas dnia oraz w możliwie jak najkrótszym czasie. Na Wnioskodawcę został także nałożony obowiązek realizacji kompensacji przyrodniczej najpóźniej do dnia 15 stycznia 2024 r., w postaci zawieszenia na budynku 10 skrzynek lęgowych typu J, 10 gniazd z trocinobetonu dla oknówki oraz 5 budek dla kopciuszka, zgodnie z zaleceniem autora opinii ornitologicznej przedłożonej w załączeniu do wniosku. Zatem można uznać, że powyższa kompensacja przyrodnicza została określona o potencjalnie utraconą liczbę siedlisk. Miejsca zawieszenia skrzynek lęgowych, gniazd z trocinobetonu oraz budek, sposób ich montażu oraz parametry techniczne należy uzgodnić ze specjalistą posiadającym wiedzę z zakresu ornitologii; Wnioskodawca został również zobowiązany, aby skrzynki lęgowe, gniazda z trocinobetonu i budki utrzymywać w dobrym stanie technicznym i w miarę potrzeb dokonywać ich naprawy lub wymiany na nowe.

Jednocześnie informuje się, że na podstawie art. 56 ust. 7a i 7j uoop Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie, w celu zapewnienia prawidłowego wykorzystania zezwolenia, dokonuje kontroli spełniania przez Wnioskodawcę warunków w nim określonych, a także cofa zezwolenie, jeżeli warunki te nie są spełniane.

Wobec powyższego orzeczono jak w sentencji.

POUCZENIE

Od niniejszej decyzji służy prawo wniesienia odwołania, za pośrednictwem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie (ul. 25 Czerwca 68, 26-600 Radom), do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w terminie 14 dni od daty jej doręczenia.

W trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję. Z dniem doręczenia organowi oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna.

W przypadku zrzeczenia się prawa do wniesienia odwołania od decyzji I instancyjnej, strona nie może złożyć w tej sprawie również skargi do sądu administracyjnego.

Zgodnie z art. 130 § 4 kpa dobrowolne wykonanie decyzji nieostatecznej jest możliwe w przypadku, gdy w sprawie występuje tylko jedna strona, a decyzja jest zgodna z jej żądaniem. Uprawnienia i/lub obowiązki wynikające z decyzji mogą być również wykonywane przed upływem terminu do wniesienia odwołania, jeżeli w sprawie występuje więcej niż jedna strona, interesy współuczestników nie są sprzeczne, a treść decyzji była zgodna z ich żądaniem.

Otrzymuje:

1. Gmina Szydłowiec(e-PUAP),
2. aa.

**Z up. Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Warszawie**

Marcin Langer
**Naczelnik Wydziału
Spraw Terenowych w Radomiu**
/podpisano elektronicznie/

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie, na podstawie uregulowania art. 7 pkt 2 ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1923, z późn. zm.), odstąpił od pobrania opłaty skarbowej za wydanie niniejszego zezwolenia.

